

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. december 2017

**Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 71 (L 1 - §7.
Finansministeriet) af 12. december 2017 stillet efter ønske fra
Benny Engelbrecht (S)**

Spørgsmål

Hvordan forventes aftalen om finanslov for 2018 at påvirke uligheden (målt ved gini-koefficienten)?

Svar

Der er umiddelbart to elementer blandt finanslovens initiativer, der direkte påvirker befolkningens disponible indkomster i 2018. Det er fjernelsen af udlignings-skatte og videreførelse af Boligjobordningen. Disse to elementer vurderes at bidrage til en stigning i indkomstforskellene på knap 0,02 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 1 nedenfor.*

Selvom de øvrige elementer ikke direkte påvirker de opgjorte indkomstforskelle, tillægges de en fordelingsvirkning. Det afspejler, at *værdien* af den disponible indkomst bl.a. afhænger af omfanget af offentlig service.

Initiativer udmøntet gennem det offentlige forbrug i 2018 skønnes at have en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene på 0,10 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

Det giver tilsammen en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i Gini-koefficienten på godt 0,08 pct.-point.

I forbindelse med vurdering af fordelingsvirkninger er det imidlertid udmøntningen, og ikke så meget niveauet, der er interessant. Derfor opgøres fordelingsvirkningen af udmøntningen i forhold til en situation, hvor rammen alternativt var anvendt på offentligt forbrug generelt¹.

Hvis forhandlingsrammen, alternativt til udmøntningen i finanslovsaftalen, var anvendt til en generel proportional stigning i det offentlige forbrug, ville det indebære en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i Gini-koefficienten på knap 0,12 pct.-point.

¹ Det svarer til tidligere års praksis for opgørelse af fordelingsvirkninger af aftaler om finanslove, *jf. fx svar på svar på finansudvalgets spørgsmål nr. 137 (L1) af 19. november 2015 eller svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 4 (L1) af 18. november 2014.*

De samlede fordelingsvirkninger af udmøntningen på finansloven for 2018 skønnes således at svare til en stigning i indkomstforskellen på 0,03 pct.-point. Fordelingsvirkningen skal ses i forhold til det opgjorte niveau for indkomstforskellene på 26,6 pct. i 2014².

Tabel 1
Fordelingsvirkninger af aftale om FL18 målt ved Gini-koefficienten

	Gini, pct.-point
Indkomstskat	0,02
- Fjernelse af udligningsskat	0,01
- Videreførelse af Boligjobordning	0,01
Offentligt forbrug	-0,10
- Udmøntning af Velfærdsreserven	-0,01
- Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen	-0,01
- Andre sundhedsinitiativer	-0,00
- Bedre vilkår for ældre på plejehjem	-0,02
- Initiativer til et trykt og sikkert Danmark	-0,03
- Initiativer på udlændingeområdet	-0,00
- Kvalitetsspulje til erhvervsskolerne og højere produktionsskoleydelse	-0,01
- Infrastruktur	-0,00
- Øvrige	-0,01
- Reserve til merudgifter (TB-reserven)	-0,01
I alt	-0,08
- Finansiering (annullering af forhandlingsreserve mv.)	0,12
Samlet fordelingsvirkning	0,03

Anm.: Opgjort med udgangspunkt i datagrundlag fra 2014 fremskrevet til 2018. Den opgjorte fordelingsvirkning af Boligjobordningen afspejler en fortsættelse af den ordning, der gjaldt i 2014, opregnet til den skønnede umiddelbare provenuvirkning af ordningen efter FL18. Initiativer til et trykt og sikkert Danmark, udlændingeområdet, infrastruktur og øvrige er antaget at være ligeligt fordelt på befolkningen svarende til fordelingsvirkningen af kollektivt forbrug. Udmøntning af velfærdsreserven er antaget at være fordelt svarende til udgifterne til sygesikring, medicin og hospitaler. Indsatsen for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er antaget fordelt på de personer som modtager hjemmehjælp eller er på plejehjem og som er i kontakt med sundhedsvæsenet gennem sygesikringsydelser, medicintilskud eller hospitalsbehandling. Sundhedsinitiativerne er antaget fordelt svarende til udgifterne til hospitaler. De bedre vilkår for ældre på plejehjem og for studerende på erhvervsskoler og produktionsskoler er fordelt svarende til fordelingen af de offentlige udgifter på de pågældende områder. Endelig er reserven til merudgifter samt finansieringen antaget fordelt svarende til offentligt forbrug generelt, dvs. svarende til en proportional ændring på alle områder af det offentlige forbrug. Fordelingsvirkningen af offentligt forbrug er opgjort ved at fordele de offentlige udgifter på de personer, som har benyttet sig af den pågældende serviceydelse, og værdien heraf er herefter tillagt den disponible indkomst. På grund af afrunding i tabellen summer enkeltelementerne ikke nødvendigvis til totalerne.

Kilde: Egne beregninger på basis af en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen.

Det skal bemærkes, at udgangspunktet om, at fordelingsvirkningen af udmøntningen holdes op i mod fordelingsvirkningen af at forhandlingsrammen alternativt var udmøntet til offentligt forbrug, er en beregningsteknisk antagelse, og at der kan argumenteres for andre tilgange. Det kunne fx være en antagelse om, at udgangspunktet for forhandlingsreserven er, at den alternativt ville blive udmøntet

² I 2015 skønnes niveauet for indkomstforskellene til 27,9 pct. målt ved Gini-koefficienten. Opgørelsen af niveauet for indkomstforskellene 2015 er imidlertid baseret på en ændret opgørelsesmetode og derfor ikke direkte sammenlignelig med de angivne 26,6 pct. for 2014, som er udgangspunktet for de opgjorte fordelingsvirkninger i dette svar. Opgøres niveauet for indkomstforskellene i 2014 med udgangspunkt i den nye opgørelsesmetode bliver Gini-koefficienten 27,1 pct., *jf. Fordeling og incitamenter 2017, Økonomi- og Indenrigsministeriet, juni 2017.*

på en måde, der er fordelingspolitisk neutral, eller et udgangspunkt, hvor pengene føres tilbage til borgerne via lavere indkomstskatter. Dvs. et udgangspunkt om, at målet med forhandlingsreserven ikke er offentligt forbrug, men skattelempelser.

Hvis udmøntningen på FL18 ses i forhold til en fordelingsneutral udmøntning af forhandlingsreserven, har aftalen om finansloven for 2018 en samlet fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene med 0,08 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 2.*

Tabel 2

Samlet fordelingsvirkning ved forskellige udgangspunkter for anvendelse af forhandlingsreserven

Fordelingsvirkning af	Udgangspunkt for tiltænkt anvendelse af forhandlingsreserven		
	Offentligt forbrug	Neutral udmøntning	Indkomstskat
	<i>Ændring i Gini-koefficient, pct.-point</i>		
Udmøntning på FL18	-0,08	-0,08	-0,08
Finansiering (annullering af forhandlingsreserven)	0,12	0,00	-0,05
Samlet fordelingsvirkning	0,03	-0,08	-0,13

Anm.: Se anmærkning til tabel 1. Fordelingsvirkningen af en generel skattelempelse er opgjort med udgangspunkt i en 1,56 pct. reduktion i bundskat, topskat, sundhedsbidrag, kommuneskat, kirkeskat og aktieindkomstskat. Reduktionens størrelse er baseret på, at reduktionen af bundskatten og topskatten implementeres som en reduktion i satsen (med en selvfinansieringsgrad på hhv. 7,8 pct. og 34,3 pct.), og at reduktionen af sundhedsbidrag, kommuneskat og kirkeskat implementeres ved en forøgelse af beskæftigelsesfradraget (med en selvfinansieringsgrad på 8,6 pct.). For aktieindkomstskatten er der set bort fra afledte adfærdsvirkninger.

Kilde: Egne beregninger på basis af en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen og selvfinansieringsgrader fra *Skatteenkonomisk redegørelse 2017, Skatteministeriet, juni 2017.*

Ses udmøntningen i forhold til en alternativ anvendelse til generelle lempelser i indkomstskatten, har udmøntningen med aftalen om finansloven for 2018 en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene med 0,13 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

Det skal bemærkes, at den opgjorte fordelingsvirkning af en generel lempelse af indkomstskatten er baseret på et beregningseksempel. Der er taget udgangspunkt i en proportional nedsættelse af alle indkomstskatter undtagen AM-bidraget. En generel skattelempelse kan implementeres på flere måder, som vil have forskellig virkning på fordeling og arbejdsudbud.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister